

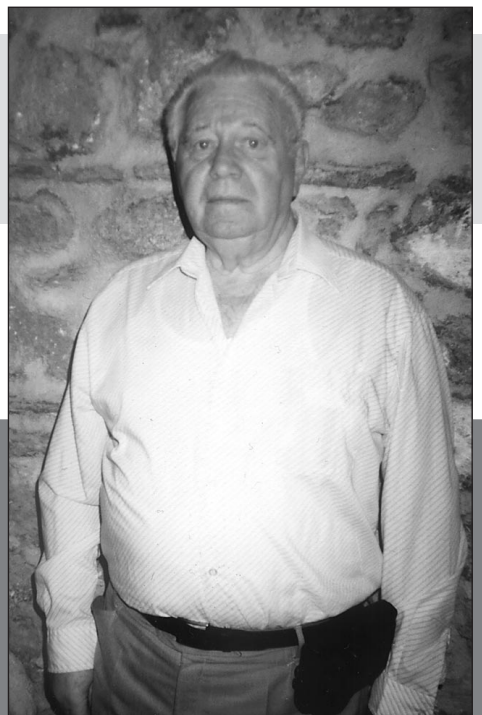
Лидия Златева, режисьор

ДЪЛГИЯТ ПЪТ КЪМ УСПЕХА - Филм за застрахователя Лука Доков

Пътят с начало Пиргоп и Копривщица. През Американския колеж в София и националните отбори на България по волейбол и баскетбол, през Икономическия институт. Пътят от ЗПАД „Булстрад“ до памуковите плантации и горещите човешки сърца в Судан, а после и до Лондон - брокерската къща на „Лойд“, и до около 120 страни в целия свят.

- **изключителен българин**
- **професионалист от световна величина**
- **гражданин на света**

**ПЪТЯТ, ПО КОЙТО СЕ ВЪРВИ
С ХЪС, С ПРИЯТЕЛИ,
С ДОБРОТА КЪМ ВСИЧКИ!
ПЪТ - ВСЕОТДАЙНОСТ!
ПЪТ - МИСИЯ!**

„Моят път...“ - пее Франк Синатра. И сякаш пее за Лука Доков.

- Г-жо Златева, в ръцете си държи един диск, в който шестдесет минути преливат от изумление, възторг, преклонение пред забележителната личност на един български застраховател. Вашият най-нов филм - „Лука Доков. Дългият път към успеха“. Моля, разкажете на читателите на в. „Застраховател прес“ за част от собствения си дълъг път. Кога и как ви отведе при застрахователите?

- Завършила съм ВИТИЗ, сега НАТФИЗ „Кръстьо Сарафов“, специалност „Филмова режисура“. До 1991 г. работех като режисьор в Киноцентъра. Бях асистент-режисьор на Людмил Стайков във „Време разделно“, също в някои американски продукции, както и в още доста български игрални филми. Беше много активен период, ценен опит натрупах и това е най-доброто за човека, когато започва една сериозна професия. Продуцент и режисьор съм в последните години на много документални филми, които реализирам сама. Смятам, че това е най-правилният път за утвърждаване на едно независимо кино.

А при застрахователите се озовах, мисля, съвсем не е случайно. Първите си самостоятелни филми създадох в периода 1992-1993 г. Те бяха тематично свързани с детската престъпност. Силно бях разтърсена от децата на улицата, от децата в ТВУ и в затворите. Резултатът беше два филма - „Скъпо мое лошо дете“ и „Пътят към храма“. И в двата се акцентира изключително върху съдбите на децата, върху техните разкази и това, че те всъщност първо са били жертви, а после са станали престъпници - убийци. А те говореха за убийствата много спокойно, образно дори. Това беше направо потрисащо. Филмите имаха изключителен успех, излъчваха ги няколко пъти по телевизията. След това направих един филм - „Откривам Америка“, за осиновените наши, български деца от американски родители. Но още в момента, когато започнах да работя с децата-престъпници, темата ме отведе и в ДЗИ. Защото си имаше цял отбор деца, толкова оправни в кражбите на автомобили, че просто с поглед отключваха една кола -

с едно копче например. Така започнаха контактите ми с ДЗИ и специално с Николай Сотиров. Той тогава ръководеше Дирекция „Автомобилно застраховане“ в ЦУ на ДЗИ. Помощта, която ми оказа, беше

нас. Да не забравяме, че там са и най-големите имена, професори. Изключителният проф. Гаврийски е там.

- Съвсем наскоро завършихте новия филм, за който вече стана дума. Главен герой в него е един значим, високо ценен български застраховател, професионалист от световна величина - г-н Лука Доков. Как се случи това, как започна? Идеята откъде дойде?

- С Лука Доков се запознахме още по време на снимките на „История на застраховането в България“. Той беше тогава управляващ директор на „Ей Ай Джи България“.

След това няколко пъти сме разговаряли. Виждате, няма човек, който 5 минути да общува с Лука Доков и да не си каже: „Аз срещнах един велик българин.“ Той е изключителен българин.

- Професионалист от световна величина, нали?

- Аз не го знаех тогава. Че е и от световна величина. Знаех, че той разбира страшно много, умее да говори, да убеждава, има страхотен потенциал да дава. После, когато започна да ми разказва живота си, аз се изумих. Как може в един живот толкова много приказки да се поберат, толкова много истории! Това е един огромен път, всеки малък отрязък от който може да се превърне във филм. И тогава реших... Много пъти съм го карала да напише книга за живота си. Той все отказваше: „Не, не. Аз не мога да я напиша.“ Срещнах се обаче веднъж с Иван Станков, който беше наш посланик в Лондон. И той ме подсети: „Лидия, защо не направиш един филм за Лука Доков? Такава интересна неща има той.“ И наистина - събрахме се и решихме, Лука започна да ми разказва, аз извиках оператора с камерата и тръгна ей така... като на шега. Първите ни

много ценна.
- И всъщност това се оказва началото на едно плодотворно сътрудничество. Бихте ли разказали нещо повече за първия си филм, свързан изцяло със застраховането?

- Да, наистина за тези мои филми с обща тематика ДЗИ помогна, даде част от парите. За да се осъществява превенция. Защото това не бяха момчета, които само крадяха коли. Те влизаха и правеха обири, убийства. В тези случаи застрахователите бяха силно засегнати. И по такъв начин влязох в тази среда.

А през 1998 г. реших да направя един голям филм - „История на застраховането в България“. Илеана Стоянова беше сценарист. Просто почувствах необходимост да направя такъв филм за застраховането, защото това е чудесна възможност да разкажеш за историята на едно ново явление. За което всъщност не се знаеше много. Преплете се и проблемът, че застрахователната култура у нас е на много ниско ниво. А вярвайте ми - до 1944 г. нещата са били доста различни. Работата с документите ясно ни показва, че тогава българинът - възрожденският българин, е имал изключителна култура за застраховането, просто невероятна. Направих филма и тъй като събрахме много материали, с Илеана Стоянова издадохме и книга - „Кратка история на застраховането в България, 1878 - 1946 г.“

По-късно направих два филма за СА „Д. А. Ценов“ в Свищов, която е Меката на застрахователната наука. До около 1976-1978 г. само там се е преподавало „Застраховане“ у

С Валентин Коцев и Петър Андасаров на тържеството по случай 100-ият брой на в. „Застраховател прес“

България“ и ЗАД „Енергия“. Постепенно филмът се превърна в един огромен проект на застрахователните компании. Почти всички, към които се обърнах, с изключителна готовност искаха да се включат в него. Държа да изброя и другите, след посочените две компании. Това са „SUDINRECO“, „UBB - AIG Life“, ЗПАД „Булстрад“, ЗПАД „ДЗИ - ОЗ“, „Ей Ай Джи България“, ЗК „Български имоти“ АД, „ШЕНКЕР“, АБЗ, АЗББ, Първа застрахователна посредническа къща в Пловдив. За мен те са моите партньори във филма, тъй като ми помогнаха не само с финансови средства, но и с много информация, консултации. Непременно искам да открия ЗАД „Енергия“, Суданското застрахователно дружество „SUDINRECO“, на което гостувахме за снимките, както и „Ей Ай Джи България“. Те се отзоваха веднага, защото са тясно свързани с името на Лука Доков. Специална благодарност отправям и към Даниела Конова и Орлин Пенев за изключителната подкрепа при филмовата реализация. Никога, никога няма да забравя тези имена. Малко е да им благодаря. Аз просто нямам думи да изразя колко съм им признателна не за себе си, а заради Лука, защото той действително заслужава това уважение.

- А Судан? Заема особено място в дългия път към успеха на Лука Доков. Успяхте ли и вие да усетите тази среща на настоящето с миналото като един залог за бъдещето?

- В Судан, когато отидохме, беше потресаващо - Лука го посрещнаха като национален герой. Такова гостоприемство, аз съм пътувала доста по света, никога не съм виждала. Между другото - ние отидохме с известни резерви, опасявахме се. Все пак това е държава в по-особен свят, в друг културен пласт. Тя определено не е отворена туристическа страна, там има доста условия, които трябва да изпълни един

турист. И ако трябваше да ги изпълняваме, нямаше да ни е толкова приятно и въобще нямаше да си свършим работата. Но от Суданското застрахователно дружество ни бяха предоставили специален екип и придружител, който да е винаги с нас и да ни показва какво и как, и къде. Така че бяхме изключително приети, обгрижвани отвсякъде и си свършихме работата много повече, отколкото очаквахме. Но това, което наистина ме изуми, беше тяхното гостоприемство, тяхното отношение към Лука Доков. Толкова топлина, толкова широко отворени сърца към него, такъв респект! Още първата вечер седнах в хотела и той веднага пита как е дружеството, как работи, докде са стигнали. Г-н Хасан Ел Саид, управляващ директор на дружеството сега, започна да му обяснява. Какво удоволствие в очите на Лука и каква радост, че това, което е оставил - неговото дете, което е създал там, не само се е запазило, но то се е развило. То е най-голямото им застрахователно дружество, то е на върха на пазара. И не само това. Хората, които е подготвял тогава Лука Доков, днес са директори на едни от най-големите застрахователни компании в целия арабски свят. Говоря за Саудитска Арабия, за Дубай, за Арабските емирства...

- Голямо преживяване сте имали там...

- О, да! Това мнение, което тук си бях създавала за Лука, там се извиси още повече. Аз си казах: „Боже, този човек! Той е една глобално мислеща личност с много познания, колосални познания за света.“ Искам да ви кажа, че той е професионалист до мозъка на костите си, в смисъл такъв - един най-обикновен човешки разговор, накъдето и да върви, той го отвежда винаги в застраховането. Един разговор за вино например той го преобръща до там, че изведнъж казва: „Никога не си купувате алкохол от обикновените магазини. Винаги трябва да го купувате от големите вериги магазини - ако се случи нещо, да има кого да осъдите.“ Това е мисълта на големия професионалист - от всякакъв разговор задължително ще направи цяла лекция по застраховане.

(Продължава на стр. 10)